

Op weg naar Cultuurbedrijf Oost-Gelderland

Intentie voor een sterke cultuurpartner voor Doetinchem en de regio

Voorpublicatie van het samenwerkingsonderzoek Berenschot

In opdracht van Amphion, Gruitpoort, Muziekschool

Ter informatie voor de fracties van de gemeenteraad van Doetinchem

2 november 2015

Berenschot

Met deze notitie informeren wij de raad over onze intentie tot samenwerking, voorafgaand aan de begrotingsbehandeling

Ons samenwerkingsvraagstuk

Wij, Schouwburg Amphion, Muziekschool Oost-Gelderland en de Gruitpoort hebben ons uitgesproken voor samenwerking. Wij hebben bureau Berenschot gevraagd onderzoek te doen en ons te begeleiden bij een inventarisatie van de mogelijkheden en onmogelijkheden om onze drie organisaties te laten samenwerken op organisatorisch gebied, op logistiek vlak en in onze producten en onze regionale functie en activiteiten. Deze notitie hebben wij samen opgesteld om onze intentie aan de gemeenteraad te presenteren.

Gemeentelijke bestuursopdracht

De gemeente Doetinchem heeft onze onderzoeksopdracht overgenomen in de bestuursopdracht van juli 2015. Daarbij wil de gemeente ook de financiële effecten en transitiekosten in beeld krijgen, plus de gevolgen voor het activiteitenaanbod en het gebruik van accommodaties. De ambtelijke organisatie van de gemeente is geïnformeerd over de inhoudelijke en procesmatige voortgang van het onderzoek en heeft input geleverd.

Informatieve raadsbijeenkomst culturele samenwerking: 19 november 2015

In de bestuursopdracht is opgenomen dat de tussentijdse resultaten van het onderzoek moeten worden besproken in een raadsbijeenkomst met een informatief karakter. Wij zullen een uitgebreide presentatie verzorgen bij de bijeenkomst van 19 november.

Besluitvormende raadsbijeenkomst programmabegroting: 5 november 2015

Op 5 november vergadert u besluitvormend over uw programmabegroting 2016. In uw conceptbegroting worden ook maatregelen voor de cultuursector vermeld voor de jaren daarna. Met deze voorpublicatie willen wij u tijdig informeren over onze vorderingen met het onderzoek. Op de laatste pagina vragen wij uw aandacht voor twee specifieke zaken in uw programmabegroting, met gevolgen voor onze samenwerking.

Het kader voor onze samenwerking komt voort uit de belangen van de regio, de gemeente en de huidige instellingen

Regio

- Toekomstige behoeften van onze doelgroepen in de regio Oost-Gelderland moeten worden vervuld. De culturele voorziening moet toekomstbestendig zijn en kan alleen slagen in samenwerking met én in de regio
- De keuzes moeten in lijn zijn met de visie Achterhoek 2020, de regiovisie op cultuureducatie van Cultuurpact/Cultuurmij Oost en de criteria voor culturele voorzieningen die de Raad voor Cultuur noemt

Gemeente

- Uitgangspunt is een partnerschap met de gemeente, zoals beschreven in de Voorjaarsnota als scenario 3. Binnen dit scenario geeft de gemeente haar verantwoordelijkheid voor de culturele basisinfrastructuur vorm door met culturele organisaties een cultureel aanbod te ontwikkelen en deels samen aan te bieden
- Volgens de bestuursopdracht moet de samenwerking leiden tot versteviging van de culturele infrastructuur in de regio. Tezelfdertijd staat in het concept van de programmabegroting nog wel een forse subsidiekorting

Instellingen

- Het gaat ons allen om het realiseren van onze doelen en ambities, opdat wij onze rol en functies voor Doetinchem en de regio kunnen vervullen. Het gaat niet om het behoud van onze instellingen als zodanig
- Wij hechten aan de diversiteit van onze functies (muziekschool, schouwburg, filmhuis, jongerencentrum, cultuureducatie en –participatie, dans etc.) en willen de herkenbaarheid van de functies behouden
- Wij hechten aan de investeringsbereidheid van alle partners, ook die van de gemeente

Onze gezamenlijke doelstelling is om een stevige culturele voorziening vorm te geven en daarmee de regio te versterken

Samen geven we de culturele infrastructuur sterker vorm

- De drie instellingen hebben de intentie uitgesproken zich expliciet te verbinden aan elkaar, omdat vanuit de verbinding de vier functies presentatie, participatie, educatie en productie steviger verankerd raken in de regio
- De criteria die de Raad voor Cultuur noemt voor voorzieningen in cultuur en educatie zijn leidend voor ons gezamenlijk aanbod: *toegankelijkheid, kwaliteit, diversiteit en spreiding*
- Wij willen klant- en vraaggericht werken, met aandacht voor alle doelgroepen in Oost-Gelderland op en vanuit onze locaties en in de regio
- Dit willen we doen met behoud van de zichtbaarheid en herkenbaarheid van de functies en producten, waarmee we ook een ondersteunende en faciliterende rol kunnen vervullen voor initiatieven van derden

Deze versterking komt het best tot zijn recht als we samen één cultuurbedrijf vormen

- Daarom hebben wij de intentie uitgesproken dat wij niet alleen samen willen *werken*, wij willen samen *zijn*
- Als één voorziening kunnen we ons als een professionele cultuurorganisatie positioneren die met een breed productenpallet haar culturele en maatschappelijke functies voor de gehele regio kan vervullen
- We willen voor de markt, collega-instellingen, Doetinchem en de regiogemeenten één aanspreekpunt vormen en zodoende kunnen en willen wij ook, uitnodigend, andere instellingen ondersteunen en versterken
- Met één organisatie, in welke constructie dan ook, kunnen we effectief tot nieuwe producten en diensten (en nieuwe geldstromen) komen, kunnen we efficiënt werken en op termijn ook extra besparingen realiseren
- We kunnen een professionaliseringsslag maken en financiën toekomstbestendig
- Met onze medewerkers willen wij voor een gezamenlijke missie en visie formuleren

Wij willen voor onze gezamenlijke doelgroepen kruisbestuiving en innovatie realiseren door ons palet van vier functies

De drie hoofddoelgroepen die wij nu al samen bedienen zijn:

A. Onderwijs

- Basisonderwijs
- Voortgezet onderwijs
- MBO

B. Individuen in vrije tijd

- Kinderen (0 tot 14 jaar)
- Jongeren (14 tot 25 jaar)
- Volwassenen (ouder dan 25 jaar)

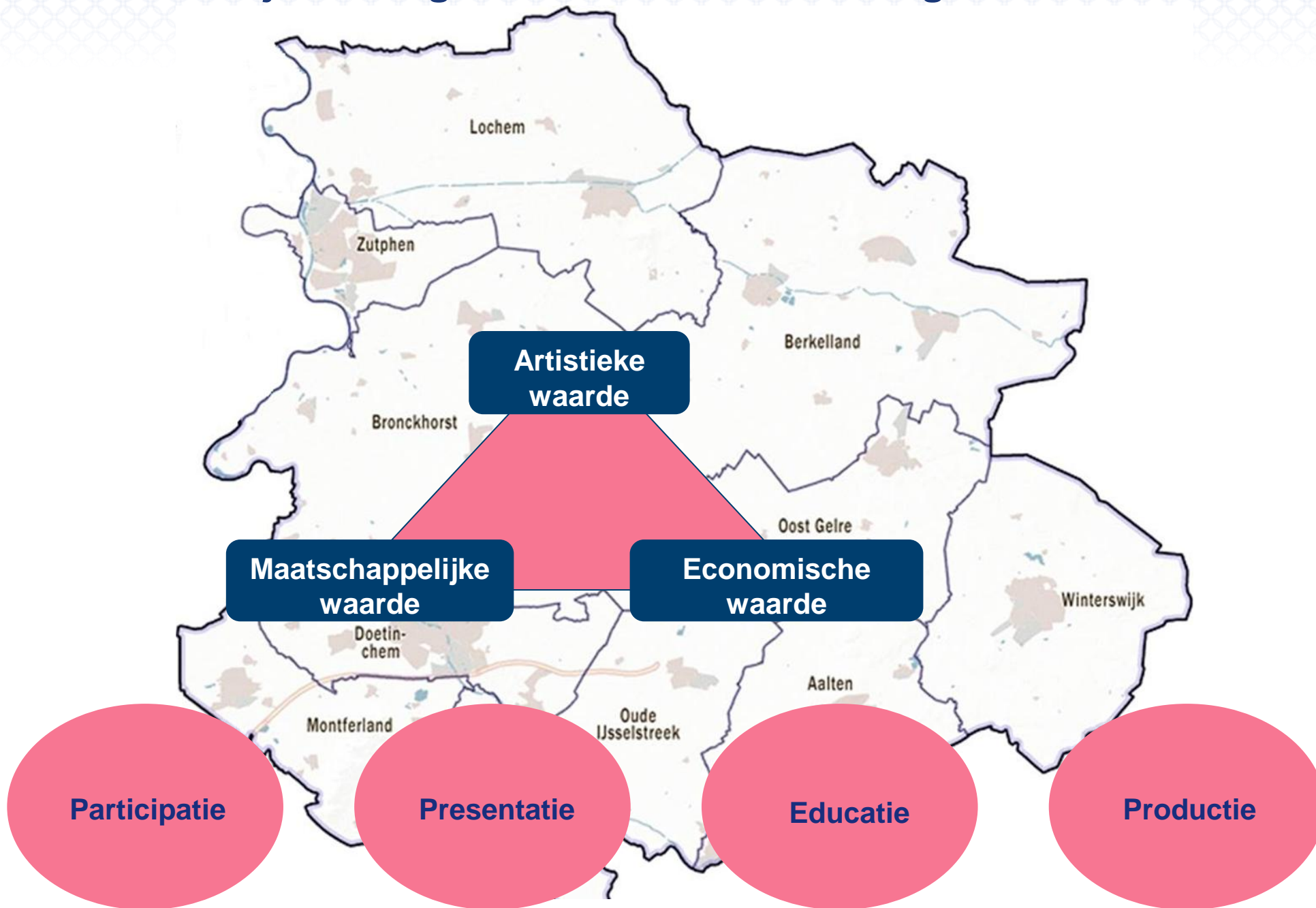
C. Instellingen

- Verenigingen
- Culturele en ketenpartners
- Bedrijven & maatschappelijke organisaties

Er zijn vier hoofdfuncties die wij voortaan gezamenlijk willen invullen, te weten:

1. **Presentatie:** het bieden van een podium aan professionals en amateurs, in alle vele disciplines zoals theater, film, muziek, cabaret en dans. Een kans voor lokaal talent en het verenigingsleven uit de regio.
2. **Educatie:** het stimuleren van de kennismaking vanaf de jongste jeugd met kunst en cultuur in al zijn diversiteit en het bieden van een doorlopende leerlijn, zowel binnen- als buitenschools. Wij faciliteren cultuureducatie tot op hoge leeftijd en garanderen daarmee de basis voor een culturele loopbaan en talentontwikkeling op regionale schaal.
3. **Productie:** ontwikkeling van producten jaagt innovatie aan, brengt dynamiek in het culturele aanbod en maakt inspelen op de wensen van het veld mogelijk. Zo ontstaat een aantrekkelijk cultureel klimaat waarin cultuur groeit en leeft en waarin de regiofunctie van Doetinchem sterker wordt. Zo kunnen wij ook waarde bieden aan andere culturele en sociale partijen.
4. **Participatie:** actief (vrijetijd), buitenschools bezig zijn. De maatschappelijke waarde van cultuur ontwikkelt zich tot de nieuwe legitimatie voor de overheidssteun aan kunst en cultuur. In participatieve vormen van cultuur manifesteert die maatschappelijke waarde zich duidelijk.

Cultureel ondernemerschap genereert op drie vlakken waarde, die wij in de regio Oost-Gelderland vormgeven met vier functies

Om onze intentie tot uitvoering te kunnen brengen werken we komende maanden een aantal opties uit in een businessplan

Onze intentie moge duidelijk zijn: wij zijn samen op weg naar één Cultuurbedrijf Oost-Gelderland (werktitel). Om deze intentie tot keuzes en besluitvorming te laten leiden, moet een aantal zaken grondig worden onderzocht en uitgewerkt. Tijdens uw informatieve raadsbijeenkomst op 19 november schetsen wij voor u een eerste beeld van het perspectief en de te maken keuzes. Daarna werken we een aantal opties uit om deze te kunnen wegen en bepalen we per optie onze voorkeur. Die voorkeur wordt vervolgens uitgewerkt in het businessplan. Onderdelen van dat businessplan dat we u in het voorjaar presenteren zijn:

1. Huisvesting, op basis van een separaat onderzoek naar:

- Toekomstig ruimtebeslag (kwalitatief en kwantitatief) op basis van functies
- Aantal en hoedanigheid van locaties in Doetinchem in relatie tot toekomstig ruimtebeslag
- Opties voor herindeling, herinrichting of andere keuzes voor elk van de locaties

2. Aansturing: toezicht & directie

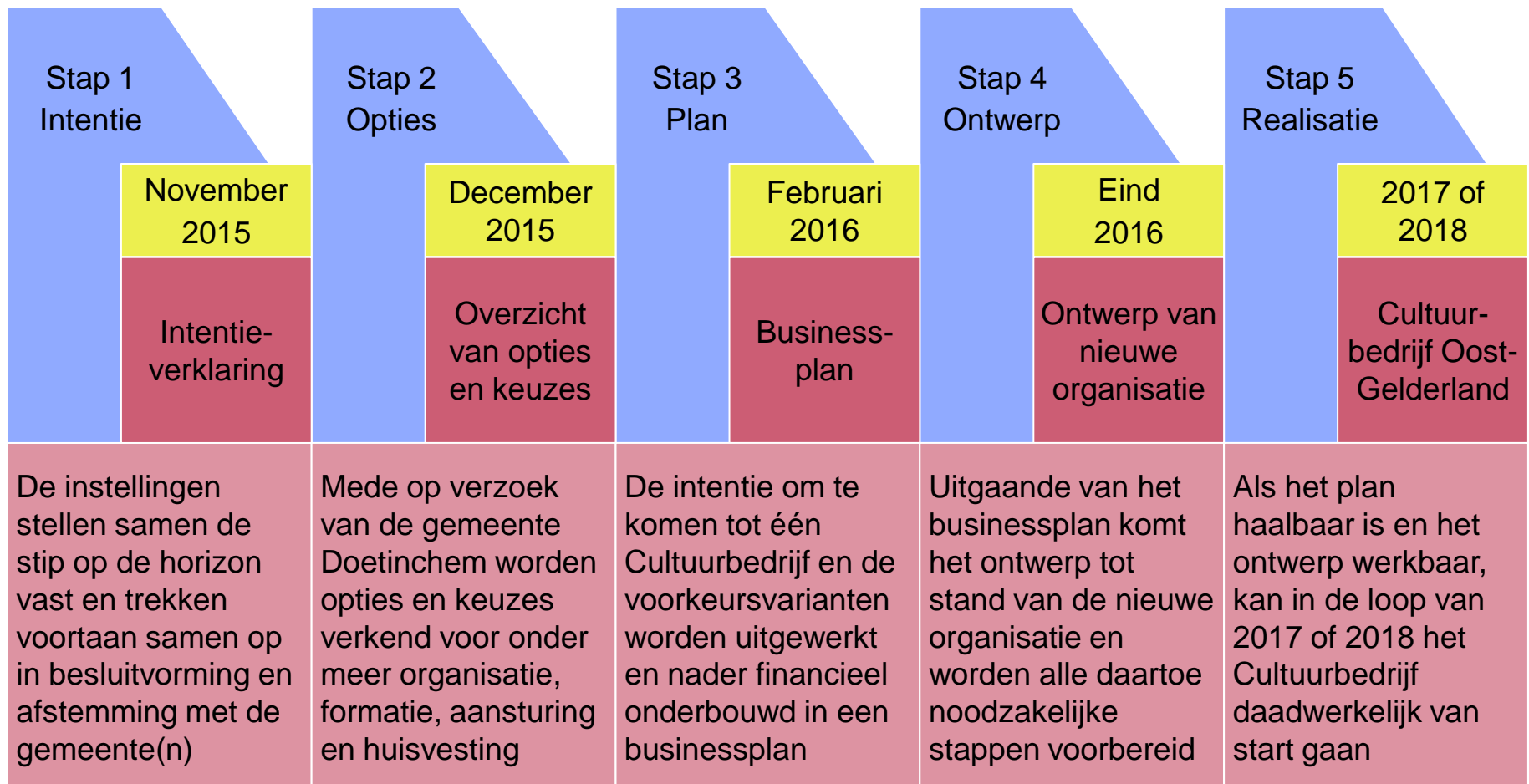
- Bestuursmodel: vorm en samenstelling van toezichthoudend orgaan
- Directie: verdeling van taken en verantwoordelijkheden, bemensing en dergelijke

3. Personeel & Organisatie

- Organisatiestructuur: bijvoorbeeld uitgaande van de vier functies, of andere effectieve indelingen
- Omvang en kwaliteit van de personele formatie
- Arbeidsrelaties: personeel in dienst in verhouding tot de inzet van zelfstandigen en vrijwilligers

Het proces om te komen tot het Cultuurbedrijf Oost-Gelderland kent een aantal stappen en beslismomenten

Wij onderscheiden vijf stappen in het proces dat kan leiden tot het Cultuurbedrijf dat wij voor ogen hebben als stip op de horizon. Elke stap eindigt met een go/no-go-beslismoment voor bestuurders en toezichthouders.

Cruciaal voor het realiseren van een brede culturele voorziening is de wijze en mate van structurele en incidentele financiering

Wij willen een culturele voorziening bouwen die verbindingen legt met andere culturele initiatieven en organisaties maar ook met andere maatschappelijke domeinen zodat onze faciliteiten en kennis en kunde optimaal benut worden. Wij zullen de markt met ondernemerschap tegemoet treden. In het licht van uw besluitvorming op 5 november over de programmabegroting 2016 zijn daarbij twee zaken essentieel:

Geen eenzijdige outputfinanciering

Binnen de gemeente Doetinchem wordt gesproken over outputfinanciering en productfinanciering. Deze vormen van financiering passen in onze ogen, maar ook in die van Berenschot en de VNG, niet goed bij de cultuursector. Wij begrijpen, conform scenario 3, dat wij als partners resultaatafspraken met elkaar zullen maken. Wij werken graag met u toe naar een financieringsmodel waarbij u onze voorziening kunt garanderen en wij onze prestaties. Wij vragen u dan ook om u nu niet vast te leggen op eenzijdige outputfinanciering maar de opties nader te verkennen.

Besparingen door investeringen

Om op de lange termijn besparingen te kunnen realiseren, verwachten we dat er op korte termijn investeringen nodig zijn, bijvoorbeeld op het gebied van huisvesting en transitielasten. Wij waarderen het zeer als de gemeente mede verantwoordelijkheid neemt voor deze investeringen, zoals ook dit onderzoek door uw gemeente wordt gefinancierd. Dat biedt ons de kans om ons structureel te versterken en op termijn resultaten te boeken. Een forse korting op onze subsidies zal de kansen op versterking flink kleiner maken.

Wij doen een beroep op u, raadsleden van de gemeente Doetinchem, om het proces van onderzoek en realisatie t.b.v. een duurzame toekomst van de brede regionale culturele voorziening niet te frustreren maar te faciliteren, door de keuzes die u maakt ten aanzien van cultuur in de programmabegroting 2016.

Berenschot

2 november 2015, ter informatie aan Raadsleden